

Załącznik
do uchwały Nr XXII/ 171 /2012
Rady Gminy Krościenko Wyżne
z dnia 28 grudnia 2012 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KROŚCIENKO WYŻNE NA 2013 ROK

WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości funkcjonuje od lat i zajmuje się jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce; nadużywaniem alkoholu wraz ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami tego zjawiska. Problemy wynikające z picia alkoholu obejmują swoim zasięgiem całą populację, również tych, którzy z racji wieku dopiero zaczynają stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na około 700-900 tys., zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na około 2,5 – 4 mln.

Od wielu lat na poziomie społeczności lokalnych realizuje się strategię rozwiązywania problemów alkoholowych. Wyrazem tego jest ustawowe zobowiązanie do tworzenia gminnej strategii oraz przeznaczanie środków finansowych na jej realizację. Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tworzy komplementarny system umożliwiający zsynchronizowanie w skali kraju działań rządowej administracji państwowej i administracji samorządowej poprzez tworzenie spójnej podstawy prawnej i merytorycznej. Bardzo istotną rolę w tych działaniach pełni Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która formułuje główne cele i strategię, które powinny stanowić ramy działania dla administracji publicznej. PARPA prowadzi również działalność informacyjno – edukacyjną z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zadań wynikających z założeń Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ważną przemianą, która dokonała się w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych jest stopniowa decentralizacja zadań, uwzględniająca rosnącą odpowiedzialność społeczności lokalnych. Nowoczesne podejście do problematyki alkoholowej zakłada potrzebę zaangażowania się w działania profilaktyczne i naprawcze szerokiego kręgu instytucji, zarówno o charakterze administracyjnym, jaki placówek służby zdrowia, a także organizacji pozarządowych wyspecjalizowanych w świadczeniu usług określonego rodzaju lub opartych na wolontariacie. Dlatego też koniecznym jest tworzenie w Gminie Krościenko Wyżne konkretnych programów profilaktycznych zmierzających do zapobiegania zjawiskom związanym z nadużywaniem alkoholu. Celowi temu służyć będzie niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Krościenko Wyżne.

Celem nadrzędnym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krościenko Wyżne jest stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują, a także zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Taka długofalowa korzyść dla bezpośrednich i pośrednich beneficjentów programu, do zaistnienia której działania programu jedynie się przyczyniają, może być osiągnięta tylko na skutek realizacji wielu przedsięwzięć składających się na program.

Zadania zaplanowane do realizacji w ramach programu mają z jednej strony charakter profilaktyczny i prewencyjny, a z drugiej zaś służą zwalczaniu problemu i jego negatywnych konsekwencji.

Dział I

Rozdział 1 Podstawy prawne

1. Podstawą prawną stworzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356).

2. Użyte w tym dokumencie określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;
- 2) Gminny Program – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krościenko Wyżne.

Rozdział 2

Diagnoza stanu problemów alkoholowych i zasobów pozwalających na prowadzenie działań profilaktycznych w gminie

Na terenie gminy obejmującej **5 544** mieszkańców znajduje się **9** sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz **2** lokale gastronomiczne. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła **24** wnioski w stosunku do osób nadużywających alkohol, z czego **9** spraw zostało skierowanych do sądu w celu zastosowania obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu oraz **20** wniosków do biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie zakładu leczniczego, a także zaopiniowała **30** wniosków w sprawie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.

Rozdział 3

Mapa problemów alkoholowych

1. Na terenie Gminy Krościenko Wyżne występują następujące problemy:

- 1) niewystarczająca wiedza dorosłych dotycząca uzależnień, miejsc i sposobów szukania pomocy;
- 2) obniżenie się wieku inicjacji alkoholowej u dzieci i młodzieży;
- 3) niewystarczająca wiedza i umiejętności rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 4) występowanie przemocy domowej i innych dysfunkcji w rodzinie z problemem alkoholowym;

- 5) nadużywanie alkoholu przez młodzież w związku z łagodzeniem stresu wynikającego z bezrobocia oraz braku umiejętności konstruktywnego sposobu spędzenia nadmiaru wolnego czasu;
- 6) zwiększenie częstotliwości sięgania po alkohol przez dzieci i młodzież szkolną.

2. Do miejsc, w których alkohol spożywany jest pomimo istniejącego zakazu, należą tereny placów zabaw oraz tereny wokół sklepów i lokali gastronomicznych mających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dział II

Rozdział 1 Zadania profilaktyczne

1. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Podstawowymi zadaniami programu są:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Istotnym jest również inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, działanie na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, wspieranie działalności mieszkańców oraz różnych organizacji społecznych i zakładów pracy w zakresie zmniejszenia negatywnych skutków i rozmiarów nadużywania alkoholu.

Rozdział 2

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

1. Wykonanie tego zadania planuje się realizować poprzez:

- 1) prowadzenie Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zapobieganie przemocy domowej;
- 2) propagowanie telefonu zaufania dla osób uzależnionych;
- 3) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu w celu zmotywowania ich do podjęcia leczenia odwykowego;
- 4) opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz opłat sądowych od kierowanych wniosków do sądu;

5) współpracę z placówkami leczniczymi w zakresie pomocy osobom uzależnionym oraz prowadzenie innych zadań zorientowanych na osoby uzależnione.

2. Celem tego zadania jest zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia poprzez uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie procesu uzależniania się, uczenie osobistych umiejętności kontrolowania rozmiarów i wzorów picia, umiejętności rozpoznawania sygnałów związanych z procesem uzależniania się, a także zwiększania skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego spożywania napojów alkoholowych.

Rozdział 3

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Wykonanie tego zadania planuje się zrealizować poprzez:

- 1) współpracę z placówkami leczniczymi w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 2) zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w przypadku, gdy osoba powoduje rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłóca spokój lub porządek publiczny (art. 24 ustawy) poprzez: przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu, wezwanie na rozmowę osoby co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych ww. artykule, skierowanie osoby na badanie przez biegłych (psycholog i psychiatra), w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego (art. 25 ustawy), przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych (art. 26 ust. 3 ustawy), złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego (art. 26 ust. 3 ustawy) oraz opłacenie opłat sądowych od składanych wniosków;
- 3) finansowanie szkoleń specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) propagowanie telefonu zaufania dla ofiar przemocy domowej;
- 5) inne zadania zorientowane na osobę czy też rodzinę.

2. Celem tego zadania jest zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań), zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy społecznej dla członków tych rodzin.

Rozdział 4

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

1. Dla wykonania tego zadania będą podejmowane następujące działania:

- 1) informowanie społeczności gminy na łamach prasy lokalnej o problemach alkoholowych, skutkach i przyczynach nadużywania alkoholu;
- 2) zorganizowanie wigilii integracyjnej;
- 3) prowadzenie działalności Klubu Seniora;
- 4) organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez:
 - a) prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie Świetlicy Młodzieżowej i jej wyposażenie,

- b) wyposażenie placu zabaw i placów rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców gminy,
 - c) zorganizowanie imprezy integracyjnej „Opłatek młodzieżowy 2013 r.” promującej trzeźwość w Gminie Krościenko Wyżne,
 - d) promowanie Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
 - e) prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie zajęć Zespołu Wokalno – Instrumentalnego i jej wyposażenie,
 - f) zorganizowanie zabawy „Mikołajkowej” dla dzieci,
 - g) prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie: Klubu młodego szachisty i warcabisty,
 - h) prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie zajęć Koła szachowego,
 - i) zorganizowanie rodzinnego turnieju tenisa stołowego,
 - j) zorganizowanie wypoczynku letniego w formie tygodniowych rekolekcji,
 - k) zorganizowanie wypoczynku w formie obozu harcerskiego letniego i zimowego,
 - l) wprowadzanie programów profilaktycznych i koncertów stosownie do potrzeb,
 - m) prowadzenie innych zadań wynikłych w trakcie pracy profilaktycznej stosownie do potrzeb;
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i kościołem katolickim w zakresie promocji zdrowia i propagowania trzeźwości;
- 6) rozprowadzanie materiałów informacyjno-edukacyjnych promujących trzeźwość społeczną.

2. Celem tego zadania jest zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież poprzez ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez osoby niepełnoletnie, wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod uczenia postaw oraz umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu, ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież, edukacja rodziców i wychowawców w zakresie pomagania młodzieży w utrzymaniu abstynencji, zorganizowanie dzieciom i młodzieży oraz mieszkańcom gminy wolnego czasu, a także informowanie opinii publicznej o tych problemach.

Rozdział 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Zadanie to będzie realizowane poprzez kontrolę przestrzegania ustawowego zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych, sprzedaży i podawania alkoholu osobom nietrzeźwym, małoletnim, a także na kredyt lub pod zastaw; występowanie do sądu o wymierzenie kary w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów art. 13¹ i 15 ustawy. Osoba upoważniona przez Wójta Gminy występować będzie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2. Prowadzenie kontroli rynku sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Krościenko Wyżne w celu zwiększenia praworządności.

Rozdział 6

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krościenko Wyżne ustala się według następujących zasad:

- 1) członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie za udział w jej posiedzeniu;
- 2) wysokość wynagrodzenia ustala się w kwocie **71,00 zł brutto** za każdy dzień pracy w Komisji.

Rozdział 7

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu do końca I kwartału za rok poprzedni.

2. Wójt Gminy informuje Pełnomocnika Wojewody do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o realizacji Gminnego Programu.